

Izhaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—,
mesečna naročnina Din 20.—, za
tujino Din 30.—, Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30-70, 30-69 in
30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
— Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60.
Podružnica v Celju,
Slomškov trg št. 4.

Št. 123

Ljubljana, četrtek, dne 23. oktobra 1930

Leto I.

Sklepi agrarne konference v Bukarešti

**Stalen odbor za proučevanje kmetijstva - Sodelovanje osmih držav na jasno določeni podlagi - Iz-
vozni zavodi po vzorcu onih v Jugoslaviji in Poljski - Zahvala Poljski za njene pobude**

Bukarešta, 22. oktobra. AA. Poljedelski konferenci, ki se je sestala v Bukarešti, da nadaljuje delo mednarodne konference v Varšavi, je bilo izdano sklepno poročilo, ki pravi, da je konferenca v Bukarešti končala svoje delo. Sklepni protokol so podpisali predsedniki vseh delegacij. Dalje je bil na konferenci izdelan statut stalnega odbora za proučevanje kmetijstva, ki bo sestavljen, čim bodo sprejele statut vse zainteresirane vlade. Potem so proučili razna sredstva, s pomočjo katerih bi se mogla ublažiti gospodarska kriza v vseh državah, zastopanih na konferenci ali vsaj v nekaterih od držav. Na ta način je bilo urejeno sodelovanje osmih držav, ki so začele skupno delati v Varšavi, ki bodo v bodoče sodelovale na jasno določeni podlagi. Re- dakejski odbor konference, čigar predsednik je jugoslovanski delegat g. Pilja, je sprejel sklepni protokol sledeče vsebine: Potem ko so bolgarski, estonski, madjar- ski, letonski, poljski, rumunski, češkoslo- vaški in jugoslovanski delegati in strokov- njaki izrazili željo, da se čim prej upora- bijo v praksi gotovi rezultati, ki so bili

sprejeti na mednarodni kmetijski konfe- renci v Varšavi, je konferenca sklenila, da predlaga zainteresiranim vladam sledeče:

1) sprejetje statuta stalnega odbora za kmetijska proučevanja, kateremu bo nalo- ga, da vzdržuje zveze med državami, ki so sodelovale na konferenci, da se briga za izvršitev sklepov, sprejetih na konferenci, da spravi v sklad te sklepe z odredbami tehnične komisije, da predlaga vladam svoje predloge, da vpliva na enako drža- nje držav, ki so se udeležile konference, na mednarodnem polju, da določi datum, kdaj naj se vršijo kmetijske konference, da sestavlja dnevni red teh konferenc in vodi brigo za predstavnike zainteresiranih vlad. Romuniji se nalaga, da se briga za formalnosti uveljavitve statuta stalnega od- bora za kmetijska proučevanja in da skli- če prvo sejo tega odbora. Konferenca se zahvaljuje poljski vladi, ki je prva pred- lagala ustanovitev stalnega odbora in nje- gov statut.

2) Izmenjava statističnih podatkov o pri- delkih, uvozu in izvozu kmetijskih pridel-

kov, kar je treba urediti na način, kakor je to predložila Poljska.

3) To vprašanje morajo proučiti nacio- nalni organi vseh zainteresiranih držav, prej ko izdela konferenca skupen projekt o tem vprašanju. Konferenca prosi poljsko vlado, da pošlje organom držav, ki so so- delovale v Varšavi, poročilo s potrebnimi elementi za proučevanje kreditnih proble- mov in da skliče v preje odrejenem roku komisijo strokovnjakov, da sklepe izvrši.

4) Na podlagi rezultatov varšavske kon- ference je tudi konferenca v Bukarešti po- sebno zainteresirana na osnovanju posebn- nega zavoda v izvoznih državah, da bi se na ta način mogla dovesti v sklad trgo- vina enako kakor je to že urejeno v Poljski in Jugoslaviji.

5) Konferenca prosi poljsko delegacijo, da pošlje udeleženi vladam načrt med- narodne konvencije o ukinitvi premij za izvoz gotovih pridelkov in da pošlje ro- jekt te konvencije Društvu narodov.

6) Konferenca priporoča stalnemu odbo- ru za proučevanje kmetijskih vprašanj, da pristopi bilateriranju veterinarskih kon-

vencij med državami, ki so se udeležile konference in da za to konvencijo izdela skupen načrt, prej ko odbor Društva na- rodov izdela načrt splošne mednarodne konvencije.

7) Da prouči vprašanja glede podpisa in ratifikacije konvencije o trgovini, sklenje- ne v Ženevi marca t. l.

8) Konferenca pozdravlja mednarodni kmetijski zavod zato, ker je sklicana kon- ferenca za proučevanje vprašanja trgovine pšenice šele leta 1932 ali 1933. Konferenca pozdravlja sklep o izmenjavi misli med evropskimi uvozniki in izvozniki drža- vami, ki bi se morala vršiti na konfe- renci meseca decembra. Konferenca tudi misli, da na omenjeni konferenci ne bi so- delovale samo evropske, temveč vse drža- ve, ker bi samo to dalo zadovoljujoče re- zultate.

Bukarešta, 22. oktobra. AA. Konferenca v Bukarešti je končana. Predsednik Co- mara Sescu se je zahvalil vsem delegatom in strokovnjakom ter izjavil, da rezultati nadkriljujejo vsa pričakovanja. V istem zmislu so govorili predsedniki delegacij.

Nad dvesto žrtev vsled katastrofe pri Aachenu

Grozne slike v rovih - Vzroki nesreče niso še pojasnjeni - Mnogo rudarjev še vedno zasutih - Prizori obupa pri vходу v rove

Aachen, 22. oktobra. n. Vso noč se je z veliko intenzivnostjo nadaljevalo reševalno delo. Mnogo delavcev je še vedno zakopa- nih v premogokopu pri Alsdorfu. Do opol- dne so izkopali iz rogov 31 človeških žrtev. Ker je bilo v rovu preko 100 delavcev, se računa, da bo število žrtev še mnogo večje. Delavci, ki kopljejo v rovih in rešujejo svoje tovariše, pripovedujejo o groznih sli- kah v rovu. Večina je mrtvih in so strašno skazeni, tako da se ne dajo niti identifi- cirati. Večina zakopanih delavcev kaže težke opekline. Sorodniki ponesrečencev so vso noč čakali na nadaljnje vesti.

Preiskava, ki so jo uvedle oblasti, doslej ni dala nikakega pozitivnega rezultata o vzrokih nesreče. Slučaj je naravnost zago- neten. Menijo, da katastrofe ni povzročila eksplozija v glavnem skladišču dinamita, marveč da jo je morala povzročiti kaka lokalna eksplozija ali pa eksplozija premo- govega prahu. Za to tezo govorijo vsi re- šeni delavci, pa tudi reševalci.

Aachen, 22. oktobra. d. Danes dopoldne

objavljajo, da je bilo doslej odkopanih v zasutih rovih nad 200 mrtvih. Računajo, da bodo odkopali še do 50 mrtvih. V rovih je zakopanih še okoli 100 rudarjev. Večina žrtev se je zadušila. Njih smrt je morala biti grozna. Nekateri rudarji so se zadu- šili z ogljikovo kislino, drugi pa v več metrov globokem blatu, a tretje je zemlja zasula. Včeraj ves dan in vso noč so stale pri vstopih v rove rudnika množice ljud- stva, ki so obupano pričakovale, kdaj pri- neslo reševalci iz rogov njih očete, sinove ali brate. Prebivalstva se je polotila ve- lika obupanost. Reševalna dela so danes zelo napredovala.

Berlin, 22. oktobra. d. V omilj nje stra- ne bede, ki je nastala med rudarskimi ro- dbinami po katastrofi v Alsdorfu, je državna vlada dovolila 150.000 mark kot podporo. Isti znesek je dovolila tudi pruska vlada.

Berlin, 22. oktobra. AA. O rudarski ne- sreči v Alsdorfu se doznava te-le podro- bnosti: Število žrtev je naraslo na 300. 200 rudarjev je še vedno zasutih v rovih. Z

njimi je bila vzpostavljena telefonska zve- za. Reševalni oddelki delajo noč in dan z vsemi razpoložljivimi tehničnimi sredstvi.

London, 22. oktobra. AA. Predsednik in tajnik britske rudarske federacije sta br- zojavno izrazila svoje sožalje nemški zvezi rudarjev zaradi nesreče, ki se je pripetila v Alsdorfu, ter izrekata sočutje z roditelji in sorodniki žrtev.

Alsdorf, 22. oktobra. n. Moštvo posamez- nih reševalnih oddelkov je javilo, da je 460 m globoki rov popolnoma zasut in da se ne more priti do njega, tako da ga bo treba postopoma odkopavati. Tam je zasut- jih 78 rudarjev. Na nekaterih krajih so v rovih našli še žive rudarje, zato imajo up- anje, da je še več živih. Sicer pa nihče ne ve, kako je moglo priti do te strašne katastrofe.

Berlin, 22. oktobra. AA. Potrjujejo se vesti, da je o priliki katastrofe v rudniku Alsdorfu izgubilo življenje 231 oseb, da jih je še 61 zaprtih v rudniku in da jih leži 96 v bolnici.

Deputacija mesta Zagreba pri Nj. Vel. kralju

**Deputacija, z dr. Srkuljem na čelu, je sporočila vladarju sklep me-
sta Zagreba, da mu stavi na razpolago poseben dvorec**

Beograd, 22. oktobra. n. V Beograd je prispel zagrebški župan dr. Srkulj z dr. Thalerjem, Mladićem, Gavrančevićem in dr. Miškulinom ter senatorjem Šarićem. Depu- tacija je šla k Nj. Vel. kralju, da mu spo- roči sklep zagrebskega mesta, po katerem se bivša Pobjazceva palača stavi na razpo- lago Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu. Kralj je dr. Srkulja in njegovo spremstvo sprejel ob 17. uri.

Danes ob 10.30 je bila deputacija pri

predsedniku vlade in notranjem ministru generalu Zivkoviću. Avdijenca je trajala eno uro. Nato je deputacija odšla na obično ter položila tam venec v spomin branite- ljev beograjskega mesta. Jutri in naslednje dni bo deputacija opravila nekaj posetov pri merodajnih oblastih v zadevi raznih vi- talnih vprašanj zagrebske občine. V zvezi s temi vprašanji jo bosta sprejela tudi mi- nistra dr. Švrlljuga in Nikola Preka.

Plemenita pobuda Podmladka Rdečega križa

Beograd, 22. oktobra. AA. Na pobudo glavnega odbora Podmladka Rdečega križa v Beogradu je g. minister prosvete odredil, naj se v vseh ljudskih, meščanskih, sred- njih in strokovnih šolah praznuje 11. no- vembra dan miru. Ta proslava bo med drugim obstojala v tem, da se med 9. in 15. novembrom t. l. v vseh šolah predpiše pismena naloga o tem, kakšnega pomena je rodoljubje za miroljubje. Tri najbolje naloge bodo šolske uprave predložile do konca novembra glavnemu odboru Pod- mladka Rdečega križa v nagrado.

Prva nagrada znaša 500 Din, dve nadaljni

nagradi sta po 300 Din, za tri tretje na- grade je predvidenih po 200 Din, tri četrte nagrade pa prejmejo po 100 Din.

1. novembra bodo učitelji predavali od 8. do 9. učencem o p. menu in nalogah Društva narodov po brošuri, ki jo je leta 1928. izdal glavni odbor Podmladka Rde- čega križa.

Ob 11. dopoldne bo ta dan odrejen dve- minutni pobožni molk v spomin na doseda nje vojne.

Od 9. do 15. novembra bodo razen tega po šolah prigodne predstave po navodilih glavnega odbora Podmladka Rdečega križa,

Nj. Vel. kraljica v Bukarešti

Bukarešta, 22. oktobra. AA. Rador poroča, da je Nj. Vel. jugoslovanska kraljica Marija davi prispela v Bukarešto iz Baltica na Čr- nem morju.

Novi zakonski načrti pred VZS

Beograd, 22. oktobra. k. Vrhovni zakonodajni svet je prejel od ministrstva za socialno poli- tiko naslednje zakonske načrte in osnutke pra- vilnikov: 1. osnutek pravilnika o sestavi, dolž- nostih in področju dela odbora za biološke pro- izvode; 2. predlog zakona o strokovnem šolanju pomožnega osebja v socialni in zdravstveni službi; 3. načrt pravilnika o obmejni službi za preprečanje zanašanja bolezni iz tujih držav k nam; 4. načrt zakona o prometu in kontroli umetnih sladil. Vrhovni zakonodajni svet je da- lje dobil od poljedelskega ministrstva načrt za- kona o spremembah zakona o zemljoradniških zajednicah, od gradbenega ministrstva pa osnu- tek gradbenega zakona in predlog zakona o iz- koriščenju vodnih sil. Končno je zakonodajni svet prejel od trgovskega ministrstva načrt zakona o ureditvi službe za kontrolo mer in dragocenih kovin. Vsi ti načrti zakonov in pra- vilnikov so bili odkazani posameznim sekcijam, da jih prouče in pripravijo za sejo zakonodaj- nega sveta.

Živo zanimanje angleškega kapitala za naše rudnike

Beograd, 22. oktobra. k. Neka velika finančna skupina iz Anglije se zanima za železni rudnik v Ljubiji in dela že sedaj priprave, da stavi konkretne predloge za pridobitev koncesije za kopanje rude v tem rudniku. Ta skupina bi v ta posel naložila 1.000.000 funtov sterlingov kot začetno glavico. Na merodajnih mestih bodo ta predlog resno obravnavali in razmotirali. Za- stopniki te skupine pridejo do nedelje v Beo- grad.

Beograd, 22. oktobra. k. Dela na otvoritvi rudnika pri Novem Brdu se prično prihodnje leto na spomlad. Izgleda, da so tu dobre plasti rude in se bogastvo rudnika še ne da oceniti. Za sedaj so se šele začela preiskovalna dela. Ko bodo ta končana, se bo, če bodo kazala do- bre uspehe, otvoril moderen rudnik na tak na- čin kakor v Trebču. Če bi dela opravičila pri- čakovanja, bi angleška družba sama zgradila železniško progo z normalnim tirom od Giljan do Bujanovca v dolžini 82 km.

Briand ozdravel

Pariz, 22. oktobra. d. Zdravstveno stanje zu- nanjega ministra Brianda je tako povoljno, ka- kor je le mogoče želeti. Iz razlogov previdno- sti pa bo ostal zunanji minister še doma v sobi in sicer do 4. novembra, ko se sestane parla- ment. Zunanji minister bo privolil, da se ta- koj prične velika zunanje-politična debata.

Povratek predsednika Doumerguea iz Maroka

Casablanca, 22. oktobra. AA. Predsednik francoske republike Doumergue je odpotoval iz Maroka na krovu križarke »Colbert«. Sprem- ljata ga minister mornarice Dumesnil in mi- nister vojske Maginot. — Doumergue je bil povsod v Maroku sprejet z iskrenim navduše- njem.

Papežev dispenc za poroko princeze Giovanne

Rim, 22. oktobra. AA. Razgovori o dispenzu za poroko bolgarskega kralja Borisa s princezo Giovanno so zaključeni. Sv. oče je dostavil kra- ljevskemu domu zadevno listino.

Danes odidejo v Assisi čete, ki bodo izkazo- vale vladarjem in ostalim visokim gostom vo- jaške časti.

Solija, 22. oktobra. AA. Bolgarsko uradno od- poslanstvo, ki se udeležijo poroke kralja Borisa v Assisiju, je davi odpotovalo v Italijo. V odpo- slanstvo so poleg predsednika ministrskega sveta Ljapčeva in ministra pravde Milanova predsednik sobranja Najdanov in generalni taj- nik predsedništva vlade Iljev.

Pred zaroko sestre bolgar- skega kralja

Pariz, 22. oktobra. n. Fašistovski list »Valle d' Aoste«, ki izhaja v Parizu, prinaša vest, da bo v kratkem uradno objavljena zaroka sina vojvode iz Aoste s sestro bolgarskega kralja Ev- doksija. To vest pa spremlja omenjeni list s ko- mentarjem, pa opozarja, da izvaja fašistovska Italija tradicije srednjeveške diplomacije, ki je s krvnimi vezmi spajala vse vodilne dvore.

Egiptovski liberalci proti volilni reformi

Kairo, 22. oktobra. AA. Egiptska liberalna stranka je odklonila načrt volilne reforme, ki ga je sestavil predsednik vlade Sidki paša. Stranka utemeljuje svoje stališče s tem, da bi predložena volilna reforma uničila ljudsko su- vereniteto.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI No. 21794.

Sprememba v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Ahčin Marijan, sekundarij splošne bolnice v Ljubljani, dr. Hribar Franc, profesor bolnice v Mariboru, dr. Kreuziger Bogomir, sekundarij bolnice v Mariboru, so bili vpisani v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Ljubljana, dne 14. oktobra 1930.

Kralj. banska uprava Dravske banovine.

Po naredbi v. d. bana.
Zdravstveni inšpektor:
dr. Mayer I. r.

*

2479

Razglas.

Niža gozdarska šola v Mariboru se ne bo otvorila, kakor je bilo prvotno razglašeno v listih, dne 3. novembra tem več dne 20. novembra t. l. V sled tega se tudi podaljša rok za vlaganje prošnje do 5. novembra 1930. Razglašeni pogoji ostanejo nespremenjeni. Prošnje je nasloviti na gozdarski odsek kr. banske uprave (za ravnateljstvo mariborske nižje gozdarske šole) v Ljubljani.

Kr. banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani.

Razglasi raznih uradov in oblastev

A V 306/30—12.

2469

Oklic.

katerim se sklicujejo zapuščinski upniki. Huber Josip, zasebni uradnik iz Maribora je umrl dne 5. julija 1930.

Vsi, ki imajo kako terjatev do zapuščine, se pozivajo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču

dne 15. novembra 1930.

dopoldne ob 10. uri v sobi št. 6 ustmeno, ali pa do tega dne pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnjše pravice do te zapuščine, ako bi zaradi plačila napovedanih terjatev pošla.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. V.,
dne 15. oktobra 1930.

*

E 470/30

2476

Dražbeni oklic.

Dne 14. novembra 1930 dopoldne ob pol 10. uri bo pri podpisanih sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: poslopja, gospodarsko poslopje, zemljišča: zemljiška knjiga k. o. Reka, vl. št. 7.344.

Cenilna vrednost: 62.596,45 Din;
vrednost pritlikline: 5.946 Din;
najmanjši ponudek: 41.731 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prijaviti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede

nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 7. oktobra 1930.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

T. No. 1070/4-30

2447—3—3

Razpis.

cestarskih mest na državnih cestah. Po nalogu kralj. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, I No. 8262 z dne 20. septembra 1930., razpisuje sresko načelstvo v Mariboru na osnovi čl. 2 in 3 uredbe o službenih razmerjih državnih cestarjev in njihovih prejemkih z dne 21. maja 1921., št. 14633 mesta državnih cestarjev in sicer:

1. na drž. Trojanski cesti št. 50 za progo od km 114,5 do km 119,0, s sedežem v Zg. Polskavi;

2. na drž. Trojanski cesti št. 50 za progo od km 124,0 do km 129,0, s sedežem v Radizelu;

3. na drž. Trojanski cesti št. 50 za progo od km 138,0 do km 141,0;

4. na drž. Ptujski cesti št. 17 za progo od km 18,0 do km 19,0;

5. na drž. Ptujski cesti št. 17 za progo od km 19,0 do km 24,0;

6. na drž. Varaždinski cesti št. 47 za progo od km 93,93 do km 98,17.

Mesta so v prvem letu časna z mesečno plačo 600.— Din in prostim stanovanjem za prvo in drugo progo (sedež Zg. Polskava in Radizel). Za ostale štiri proge ni prostega stanovanja, a je namesto tega mesečna doklada 100.— Din.

Stalnost se pridobi po enoletni zadovoljivi službi po položajni predpisanih izpiti. Prošnje s prilogi, pravilno kolekovane v smislu taksnega zakona, je vložiti pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Mariboru

do 10. novembra 1930.

Prosilec mora priložiti prošnji dokazila o državljanstvu (domovnico), o dovršeni osnovni šoli (šolsko izpričevalo), o doslužnem kadriškem roku (vojniška isprava), o duševni in telesni sposobnosti (zdravniško izpričevalo), o dostojnem vedenju (nравstveno izpričevalo), ter potrdilo pristojne oblasti, da ni bil obsojen zbog kaznivih dejanj iz koristljubja. Ne sme biti mlajši od 23 let in ne starejši od 30 let, kar je dokazati z rojstnim listom.

Prednost imajo oni, ki so bili zaposleni najmanj eno leto pri vzdrževanju cest ali ki so obiskovali tečaj za cestarje in položili izpit, nadalje železniški delavci, zidarji in oni, ki so služili pri inženjerskih četah.

Sresko načelstvo Maribor, Levi breg,
dne 14. oktobra 1930.

*

2453 3—3

Razglas o licitaciji.

Vodovodna zadruga na Sladki gori razpisuje dela — prvi del — pri zajetju in rezervoarju.

Prva javna licitacija bo 6. novembra 1930. ob 11. uri na licu mesta.

Pismene ponudbe naj se glase v obliki popusta na vsote odobrenega proračuna, ki znaša:

za dvoje zajetij v Sopotu 26.412 Din,

za en rezervoar v Sopotu 40.764 Din.

Vsi potrebni podatki in pojasnila se dobe proti plačilu v kaplaniji ali šoli.

Vodovodna zadruga na Sladki gori.

Razne objave

2473

Vabilo

na 8. redni občni zbor delničarjev »Greinitz«, industrije in trgovine železa v Mariboru,

ki se bo vršil

dne 11. novembra 1930. ob 16. uri v pisarni gosp. dr. Ivo Šorli-ja, notarja v Mariboru.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta (v smislu § 70 pravil) in nadzornega sveta (v smislu § 38 pravil);
2. predložitev bilance in računa izgube in dobička za poslovno leto 1929, s predlogom, da se odobre in podeli upravnemu in nadzornemu svetu absolutorij;
3. sklepanje o izkazani izgubi;
4. predlog na znižanje akcijskega kapitala družbe od Din 5.000.000 na Din 3.500.000 potom pretiskanja akcij od sedanje nominalne vrednosti akcij po Din 50.— na Din 35.— in tozadevna sprememba akcijskega formularja;
5. sprememba društvenih pravil v §§ 1, 7 in 45;
6. volitve v upravni svet;
7. volitve v nadzorstveni svet;
8. slučajnosti.

*

Delnice, potrebne v smislu §§ 46 in 35 pravil za izvrševanje glasovalne pravice, se morajo založiti do 5. novembra 1930. pri blagajni Hranilnega in posojilnega društva r. z. z. n. z. v Celju.

§ 53 pravil se glasi: »Na glavni skupščini imajo prava glasa oni akcionarji, koji najmanje 6 dana prije glavne skupštine deponuju akcije, na kojim osnivaju svoje pravo glasa, na mjestu, označenom u objelodanjenom pozivu.

Akcionarima, koji na ovaj način iskažu svoje pravo glasa, izdaju se legitimacije, glaseće na njihovo ime, i u njima se naznačuje broj deponovanih akcija i na njih otpadajućih glasova.

§ 52 pravil se glasi: »Svaki 10 akcija daje pravo na jedan glas, a uza sve to pripada svakom posjedniku i manje broja akcija pravo, da osobno učestvuje na glavnoj skupščini.

Pravo glasanja na glavnoj skupščini može akcionar da izvršava ili osobno ili preko punomoćnika, pa bili ili ne bili oni akcionari.

*

V smislu § 26 objavljam naslednje od nadzornega sveta pregledano

bilanco za 31. decembra 1929.

Aktiva: 1. Nepremičnine Železarna Muta 1.510.883,52 Din; 2. blagajna in pošt-

na hranilnica 117.267,64 Din; 3. oprava in pribor 3.254.026,04 dinarjev; 4. dolžniki 2.395.145,99 dinarjev; 5. zaloga robe Muta 3.600.499,34 Din; 6. prenos izgube iz leta 1928. 1.017.934,59 Din, izguba v letu 1929. 481.154,48 Din, skupaj 12.376.911,60 Din.

Pasiva: 1. Glavnica 5.000.000; 2. odpisi do konca leta 1928. 1.640.759,22 Din, odpisi za leto 1929. 398.856,78 Din; 3. upniki 5.337.295,60 Din, skupaj 12.376.911,60 Din. Račun dobička in izgube za 31. dec. 1929.

Izgube: 1. Prenos izgube iz leta 1929. 1.017.934,59 Din; 2. splošni stroški 620.498,37 dinarjev; 3. odpisi 398.856,78 Din; 4. pridobinski davek Muta 8.127, Zagreb 48.400 dinarjev 38 p; 5. terjatve nastale dubiozne odbitvi plačila dubioz 116.560,20 dinarjev; 6. obresti 439.867,02 Din, skupaj 2.650.244,54 dinarjev.

Dobički: 1. kosmati dobiček 1.151.155 dinarjev 47 p; 2. prenos izgube iz leta 1928. 1.017.934,59 Din, izguba v letu 1929. 481.154,48 Din, skupaj 2.650.244,54 Din.

Nadalje objavljamo v smislu § 26 pravil poročilo za občni zbor o poslovnem letu 1929

Poslovno leto je pokazalo glede obrata železarne Muta miren razvoj. Račun fužin se zaključuje z majhnim dobičkom pri zadostni amortizaciji naloženih vrednosti. Likvidacija je napredovala, zlasti je Ferrum d. d. Sarajevo s prodajo skladišča in po obračunanju z dolžniki in upniki skoraj popolnoma likvidiral. V teku je samo še proces radi nekega komisijskega skladišča v znesku od ca. Din 100.000, pri katerem se vrši v novembru razprava. Ko bo ta proces končan, se more pristopiti k brisanju te firme. Udružene gvozdarje, d. d. v Brodu na Savi (odnosno v Tuzli), ki je likvidirana do davčnega zaostanka, glede katerega je vložena prošnja na odpis. Tudi Jugoslavenska industrija motora, d. d. (Jim) v Zagrebu, stoji pred brisanjem firme.

Bilanca za poslovno leto 1929. izkazuje tedaj znatno reducirane številke nasproti letu 1928., in sicer je glavna redukcija pri dolžnikih in upnikih. Zaradi izgube pri prodaji skladišča v Sarajevu izkazuje tudi račun izgube in dobička izgubo od dinarjev 481.154,48, radi katere predlagamo občnemu zboru: 1. da se izkazana izguba za leto 1929. po Din 481.154,48, prišteje pri prenosu izgube iz leta 1928. po 1.117.934,59 Din, skupaj Din 1.499.089,07, izknjiži potom odpisa sedanje delniške glavnice po dinarjev 5.000.000 za 1.500.000 Din in preostali saldo v računu dobička in izgube po Din 910,93 prenese na novi račun. 2. da se sedanji nominalne po Din 50.— za akcijo pretiska na Din 35.— in da se izvrše tozadevne spremembe § 7 pravil.

Maribor, dne 20. oktobra 1930.

UPRAVNI SVET GREINITZ,
d. industrije in trgovine železa,
Maribor.

*

2449

Razid kluba.

Strokovni klub frizerskih pomočnikov v Celju se je po sklepu občnega zbora prostovoljno razšel.

Celje, dne 2. oktobra 1930.

Josip Kučan, s. r. Franjo Fraslé, s. r.
bivši tajnik. bivši predsednik.

Conan Doyle:

16

Pozna osveta

(Iz angleščine prevedel s avtorjevim dovoljenjem Iv. Mulaček.)

Toda pred nami je ležal mrtvi pes, ki je priča, da je bila njegova domneva pravilna. Bilo mi je, kakor da se megle pred mojimi očmi polagoma razblinijo in resnica se mi je začela svitati.

»Vse to se vam gotovo zdi čudno,« je nadaljeval Holmes, »ker niste že takoj izza početka preiskave razumeli važnosti edinega pravega sledu, ki se vam je nudi. Imel sem to srečo, da sem ga jaz prvi opazil in vse, kar se je od tedaj zgodilo, je samo potrjevalo mojo prvotno domnevo in je bilo sploh logična posledica onega. Zavoljo tega so okoliščnosti, ki so vas zmedle in vam naredile ves primer še bolj nejasen, služile v to, da so mene nekako razsvetlile in me potrdile v mojih zaključkih. Napačno je zamenjavati čudne ali posebne okoliščnosti s skrivnostjo. Najbolj navaden zločin je pogostokrat najbolj skrivnosten, ker ne nudi nobenih novih ali posebnih znakov, iz katerih more človek sklepati. Ta umor bi bilo neskončno težje razjasniti, ako bi bilo ležalo truplo žrtve zunaj na cesti, brez vseh onih čudnih in senzacionalnih okoliščin, ki ga delajo pomembnega. Te čudne podrobnosti pa primera niso komplicirale, marveč so imele pravzaprav baš nasproten učinek.«

Gregson, ki je precej nepotrpežljivo poslušal te besede, se ni mogel več vzdrževati. »Glejte, gospod Sherlock Holmes,« je rekel, »vsi vam prav radi priznavamo, da ste zmožen človek in da imate svoje metode za svoje delo. Mi pa potrebujemo sedaj kaj več kakor same teorije in propovedi. Gre za to, da primemo mo-

rilca. Ves dogodek sem si tolmačil po svoje, in pokazalo se je, da nisem imel prav. Mladi Charpentier ni mogel biti zapleten v to drugo zadevo. Lestrade je šel zopet za svojim možem, za Stangersonom, in zdi se, da tudi on ni imel prav. Vi ste namigavali sem, ste namigavali tja, in vse kaže, da veste nekaj več kakor mi; toda prišel je čas, ko čutimo, da imamo pravico, da vas vprašamo naravnost, kaj veste o vsej tej stvari. Ali nam morete označiti človeka, ki je vse to storil?

»Reči moram, da ima Gregson prav, gospod,« je pripomnil Lestrade. »Obadva sva poizkusila, toda obema se je izjalovilo. Dejali ste več ko enkrat, odkar sem v sobi, da imate vse dokaze, ki jih potrebujete. Sedaj nam jih gotovo ne boste še dalje prikrivali.«

»Vsako odlašanje z aretacijo morilca,« sem se oglasil, »mu utegne dati čas, da izvrši nov zločin.«

Z ozirom na splošen pritisk nas vseh so se pri Holmesu pokazala znamenja neke neodločnosti. Stopal je še nadalje po sobi gori in doli, povešal glavo na prsi in gubančil obrvi, kakor je že bila pri njem navada, kadar je bil zatopljen v misli.

»Umorov ne bo več,« je dejal navsezadnje in se nenadoma ustavil pred nami. »Tega ni treba več upoštevati. Vprašali ste me, ako poznam morilčevo ime. Poznam ga. Vseeno pa je samo poznanje njegovega imena malenkostno v primeri s tem, da je v naši moči, da ga primemo. In nadejam se, da storim to prav v kratkem. Mnogo upanja imam, da se mi to posreči s pomočjo mojih ukrepov; vsekakor pa je to stvar, v kateri je treba ravnati oprežno, kajti opraviti imamo s prebrisanim in obupanim človekom, ki ga podpira, kakor sem mogel dognati, drug prav tako prebrisan in zmožen človek, kakor je on sam. Dokler ta človek ne

suhi, da bi mogel imeti kdo kako sled, ga je mogoče prijeti; ako pa bi le količkar zasumil, izpremeni ime in izgine, kakor bi trenil, med štirimi milijoni prebivalcev tega velikega mesta. Reči pa moram, ne da bi hotel žaliti koga izmed vas, da sta ta dva človeka po mojih mislih več ko kos policiji in da se baš iz tega vzroka nisem hotel obrniti do vas po pomoč. Ako mi stvar ne uspe, vzamem seveda vso krivdo na svoje rame; toda na to sem pripravljen. Za sedaj vam pa prav rad obljubljam, da takoj ustrezem vaši želji, čim mi bo to mogoče, ne da bi spravil svoje kombinacije v nevarnost.«

Gregson in Lestrade po vsej priliki nikakor nista bila zadovoljna s tem zagotovilom in omalovažujočim namigavanjem na detektive. Prvi ja zardel do ušes, majhne oči drugega pa so se svetile od radovednosti in nevolje. Vendar ni imel niti prvi niti drugi časa izpregovoriti. Na vratih se je začulo trkanje in načelnik pouličnih dečakov, mladi Wiggins, se je prikazal v svoji neznatni, zoprni osebi.

»Prosim, gospod,« je rekel, dotaknivši se svojih sprednjih kodrov, »voz imam spodaj.«

»Vrl dečko,« je rekel Holmes prijazno. »Zakaj pa ne vpeljete tega vzorca na Scotland Yardu?« je nadaljeval in vzel iz nekega predala dvoje jeklenih lisic. »Glejte, kako krasno deluje vzmet. V trenutku se zaklopijo.«

»Stari vzorec je dovolj dober,« je pripomnil Lestrade, »samo da najdemo človeka, ki mu jih natakemo.«

»Pa dobro, jako dobro,« je odvrnil Holmes in se nasmejaj. »Voznik mi čisto lahko pomaga pri mojih kovčegih. Reci mu, Wiggins naj kar pride.«

Kako je danes v Sibiriji?

Nova Amerika — Sibirske »Atene«

Med svetovno vojno je živel v Sibiriji na stolice naših rojakov v ruskem ujetništvu. Skoro vsi so živeli tam po več let, nekateri tudi v različnih krajih. Zlasti te, pa tudi druge ljudi bo torej gotovo zanimalo, kaj pripoveduje o današnji Sibiriji poseben poročevalec uglednega nemškega dnevnika »Frankfurter Zeitung«. Ta piše:

»Kdor sliši ali bere besede Sibirija, si predstavlja pri tej besedi navadno deželo večnega ledu, deželo volkov in deželo neizmerne samote. Tako je nekdaj mogoče res bilo, toda danes je to vse drugače. Treba je le pogledati na kakšen kolodvor in strmlet boš in se neverjetno čudil, kakšna gneča je vedno na kolodvorih v Sibiriji. Potovanje je namreč v Rusiji danes zelo poceni; kmet potuje v samotne, neobljubene kraje, da se tam naseli; delavci se vozijo v nova industrijska središča, ki rastejo v Sibiriji kar iz tal kakor gobe po dežju, med temi pa se gnetejo in prelivajo Tunguzi in Sibirjanci sploh v svojih pisanih kočuh in potujejo s svojim dragocenim sobolskim in hermelinskim krznom na znana krznarska tržišča, dijaki pa potujejo v daljno Moskvo.

Sibirija je široka in prostrana dežela, kjer mora človek potovati in če kmetije in delavci potujejo, to ni nikoli slabo. Med kmeti pa potujejo tudi precej šolanih ljudi.

To pisano in živahno življenje lahko opazuje vsak dan na »magistralu«, kakor imenujejo veliko prekosibirsko železnico.

V »Kus-bas«-u (»Kus-bas« je okrajšava za »Kusnatz-bazene«), ki leži v južno-zapadnem delu Sibije, se poraja nov svet. Dolina ali »bazen« je 300 kilometrov dolga in 100 kilometrov široka. V tem bazenu leže največji premogovniki sveta. Tu kopljejo premog vseh vrst, od najslabšega rjavega premoga do najboljšega antracita (črno svetel premog). Tu leži premog komaj 20 metrov globoko pod zemljo, premogovne plasti ali žile pa so debele po 12 metrov. Vso količino premoga, ki je skrita v tej dolini, cenijo na 480 milijonov ton. Zaradi bogastva te pokrajine na premogu nastaja tukaj nova Amerika. Mesto Kusneck, Leninsk, Telbes itd. obstoji danes še iz lesenih hiš, jutri bodo pa že velemesta.

Vsa ta industrijska mesta grade sistematično, po načrtu, vsako mesto za 10.000 ljudi. Urejeno je seveda vse na skupnost, centralistično. V rove se vozijo delavci z avtomobili, in ravno tako se vračajo. Načrt računa z vsemi mogočimi zdravstvenimi in socialnimi javnimi napravami.

Glavni oskrbnik in upravitelj vsega tega sto-

in stomilijonskega bogastva, ki leži tu pod zemljo, pa je nekdanji nemški delavec, ki je bil v Nemčiji v mestu Bochum svoj čas priprost kaljučavničarski pomočnik.

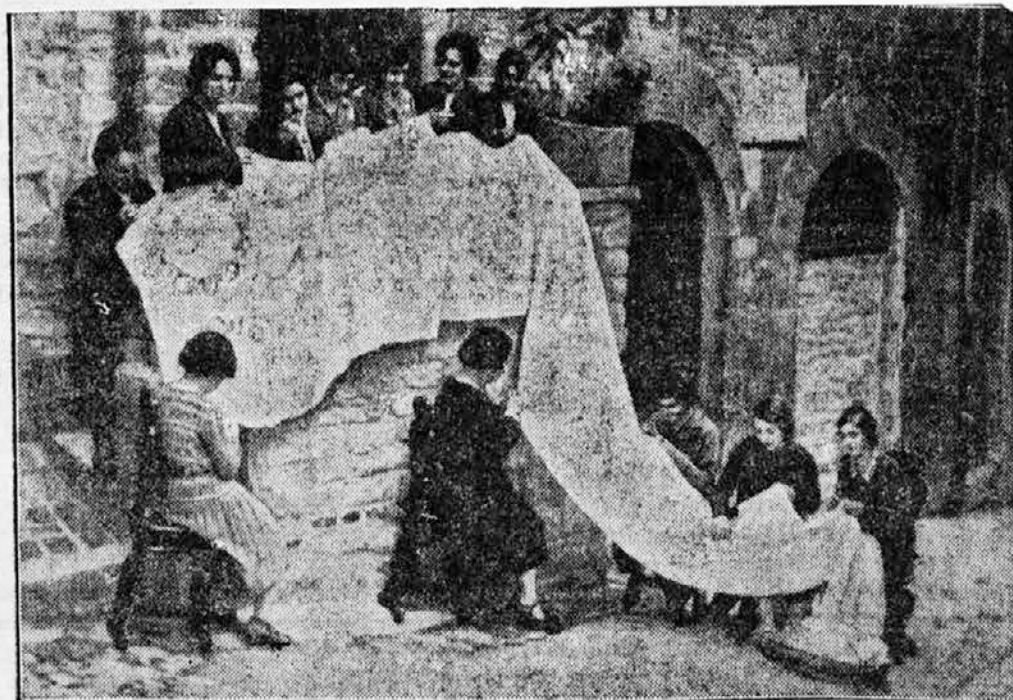
Drugačna pa je zopet slika življenja v Tomsku. V starih učnih knjigah je stalo: Tomsk, 80.000 prebivalcev, leži na desnem visokem bregu reke Tom, ima vseučilišče in tehniko, kulturno središče Sibirijske, sibirske »Atene«. To je bilo sicer lepo povedano, ampak mnogo premalo, zlasti kar se tiče šol. V Tomsku je namreč danes toliko šolskih prostorov, da lahko tam mirno študira 18 do 19 tisoč dijakov. To je nekaj velikanskega, ampak temu se ni čuditi, ker ruska vlada rabi ogromno število inženjerjev, tehnikov in sploh »specijalistov«. Tehnološki zavod v Tomsku je silno bogato opremljen. Samo knjig ima nad 150.000; v vseh svetovnih jezikih, naročene pa imajo sploh vse tehnične časopise, kar jih izhaja na svetu.

Tako se poraja v široki Sibiriji čisto nov svet — nova Amerika...

Nov svetovni rekord v teku.

Kakor je znano, je dosegel nemški tekač dr. Peltzer svetovni rekord v teku s tem, da je pretekel 1000 metrov dolgo pot v času 2,25,8. Ta rekord pa je preteklo nedeljo prekosil izvrstni francoski tekač Ladoumègue, ki nam ga kaže slika, in ki je pretekel isto razdaljo v času 2,23,8.

Poročna obleka italijanske princezinje Ivane.

Italijanska princenzinja Ivana, hči italijanske kraljevske dvojice, se bo 25. oktobra poročila s bolgarskim carjem Borisom v Assisi-ju. Slika nam kaže vezilje pri njihovem delu za poročno obleko.

Hudiča molijo in časte

V Varšavi, glavnem mestu poljske republike, so te dni prišli na sled posebni verski sekta ali bolje rečeno, neki tajni družbi, ki se je sama imenovala »satanista«, ker so njeni člani oboževali hudiča in mu služili kot »svojemu najvišjemu gospodarju«.

Človek bi mislil, da je takih čudnih sekt ali družb dandanes vendarle že konec, pa jih le še ni. Carovništvo je sicer izginilo, vsaj na veliko, toda oboževanje satana še danes ni prenehalo, ampak ima samo drugo obliko.

Še v 17. in 18. stoletju, ko je nastopila že »prosvetljena« doba, so se našli ljudje, ki so se posvetili »satanu« in ki so njemu v čast brali »črne maše«. Take »črne maše« je obiskovala tudi znana markiza Pompadour, »prijateljica« francoskega kralja Ludvika XIV., »solnčnega kralja«. Proslule so bile zlasti »črne maše«, ki jih je opravljal neki odpadli duhovnik Guinsbourg, kjer so padale mesto molitev le same najbolj bogokletne besede. Celo to trdijo, da so nalivali pri teh čudnih mašah v kelih mesto vina kri umorjenih otrok! Tudi proslula zastrupljalka markiza Brinvilliers se je ude-

leževala teh maš. Tako so se »črne maše« ohranile vse do danes na Angleškem, na Francoskem in brali so jih baje celo v sovjetski Rusiji. V Rusiji sta vodila to sekto neki bivši pop Elija in neka gledališka igralka iz Odese.

Tudi v Varšavi so sedaj našli, kakor rečeno, prav številno družbo »satanistov«. V Varšavi jih je vodil neki 85-letni stari Činsky, ki pa je kljub svojim letom še vedno čvrst in ki gleda živo kakor 30-leten možak. Ta človek je že pred vojno znal zbrati okoli sebe večjo družbo v Petrogradu, kjer je slovel kot odlični hipnotizer. Družba se je zbirala v sobi, ki je bila prevlečena z rdečim damastom, stene so bile okrašene z raznimi praznovornimi znaki, pred sliko Luciferja, »nosilca luči«, pa je gorela večna luč. V tej sobi so se zbirale mlade deklice, oblečene bolj tako in tako, in so polagale cvetje na Luciferjev žrtvenik. Nato je sledil divji ples...

Činsky je našel dosti privržencev tudi v Nemčiji, kjer se je z neko bogato plemkinjo celo poročil. Rodbini pa se je posrečilo moža razkrinkati in ga spraviti v zapor. Po prestani kazni je odšel Činsky v Pariz, odkoder se je vrnil zopet v Petrograd, a povsod je znal najti

dovolj »vernikov«, da je na njihove stroške prav udobno živel. Končno se je preselil v Varšavo, kjer si je kupil hišo, potem pa je takoj začel organizirati družbo »satanistov«. In zopet se mu je posrečilo najti dovolj praznovornih, histeričnih deklet, od katerih so se nekatere same pomorile v svoji divji razbrzdanosti.

Sedaj pa je tej slepariji varšavska policija napravila temeljit konec in je celo družbo deloma razgnala, kolovodje pa je zaprla.

»Zeppelin« na tračnicah

Te dni so preizkušali na železniški progi Hannover-Celle, kjer so preizkušali tudi znane od tvrdike Opel izdelane raketne vozove, novo vrsto voza, ki ga goni propeler. Poskusi so se dobro obnesli; kajti novovrsten voz je dosegel hitrost 160 km na uro.

Voz je nekakšna mešanica med zrakoplovom Zeppelinove vrste in pa med dirkalnim avtomobilom, kakor ga je izdelal major Segrave. Izgleda res, kakor »Zeppelin« na kolesih. Tudi notranja oprava voza je podobna opravi v zrakoplovu.

Z novim vozom hočejo brzo v prometu znatno povečati, kajti dandanes velja bolj kot kedaj prej izrek, da je čas zlato. Novi voz je voz, ki razvija prav tako hitrost kakor letalo, je pa pri vsem tem veliko bolj varen, in tudi cenejši je. Motor ima 400 konjskih sil, a že 200 konjskih sil zadostuje, da ženó 26 metrov dolgi in 18.500 kg težki voz s sprevedniki in 40 potniki vred z brzo 160 km na uro.

Nov voz bo delal resno konkurenco avtomobilu in letalu in vse kaže, da se bomo še dolgo vozili po železnici, seveda z novim vozom. Za 100 km vožnje potrebuje voz na propeler le 60 litrov bencina, pa ta količina se bo dala še znižati. Brzina pa upajo zvišati še na 250 kilometrov.

Dvodnevni zakon

Nemški listi poročajo o nekem zakonu, ki je trajal samo dva dni, kar je celo za naše brzo živče čase prav lep rekord.

Neki trgovec v Lipskem se je namreč poročil in mlada žena bi bila morala takoj prevzeti gospodinjstvo. Toda o gospodinjstvu 28-letna gospa ni imela niti najmanjšega pojma, ker je bila vajena le pisarniškega dela. Kadar je prišla iz pisarne domov, ji je njena mati postavila na mizo kosilo ali večerjo, da se hčerki za take stvari sploh ni bilo treba nič brigati. Ker pa sedaj naenkrat ni bilo matere pri roki, se je pokazalo, da mlada »gospodinja« še kave ni znala skuhati, kar zna danes že vsak hlapec.

Tako je prišlo, da si je »srečnica« moč skuhal prvi dan svoje kosilo sam. Naslednjega dne je kupil svoji ženi kuharske bukve, pa zopet ni šlo. Mlada žena se je nato tako razjezila, da je možu izročila ključke od stanovanja z besedami: »Jaz sem si zakon drugače predstavljala — in je šla.

Tako je bilo »srečnega« zakona brez kosila in večerje v 2 dneh konec.

Zlato v ustih

Kakor poroča neki nemški zobozdravniški strokovni list, gre skoro polovico zlata, ki ga nosijo ljudje v ustih v obliki zlatih plomb, v nič, ker doslej še ni navada, da bi mrtvecem pobirali zlato iz ust. Za zobozdravniške namene porabijo v Nemčiji na leto okoli 7000 kg zlata. Od te količine pokopljejo vsako leto zlata za 60 milijonov mark ali skoro za 150 milijonov dinarjev. Vrednost zlata pa, ki ga nosijo ljudje v Nemčiji v ustih, pa cenijo na 800 milijonov mark (1 marka je 14 dinarjev).

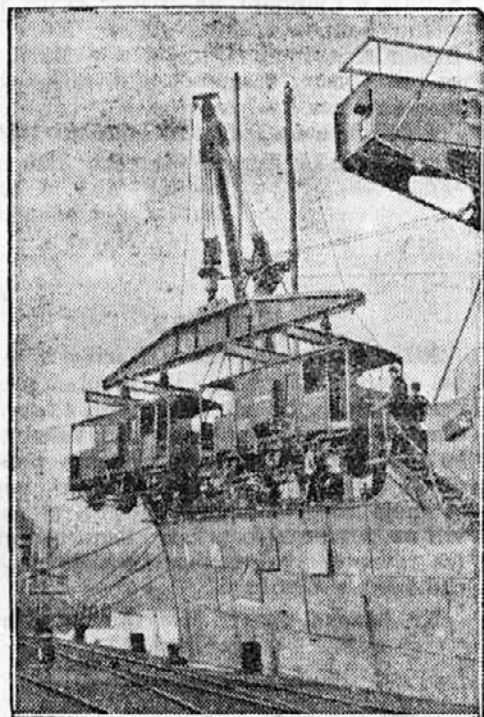
Ločitve zakonov na Angleškem

Kakor po vseh drugih deželah tako je tudi na Angleškem število ločitev zakonov po vojni silno naraslo. Na Angleškem razsoja o ločitvah zakonov posebno sodišče, za mesec oktober je bilo stavljenih temu sodišču 800 predlogov na ločitev zakona. Število predlogov na

ločitev od strani žen je dvakrat toliko kakor število predlogov od možev strani. Leta 1928. in leta 1929. je bilo v Londonu ločenih nad 2800 zakonov vsako leto, za letos pa pričakujejo, da bo to število še naraslo. Na deželi pa je bilo ločenih nad 2000 zakonov, tako da je vseh ločenih zakonov bilo lani na Angleškem nad 5000. Leta 1912. pa je bilo v celi Angliji ločenih le 650 zakonov.

Berlin ima 100.000 avto

Nedavno so vpisali v Berlinu v register za avtomobile številko 100.000. Razmeroma še ved avtomobilov kakor v Berlinu pa je v Monakovem, kjer pride že na vsakih 26 prebivalcev 1 avtomobil. Na drugem mestu stoji Stuttgart, Berlin pa tozadevno šele na 21. mestu.

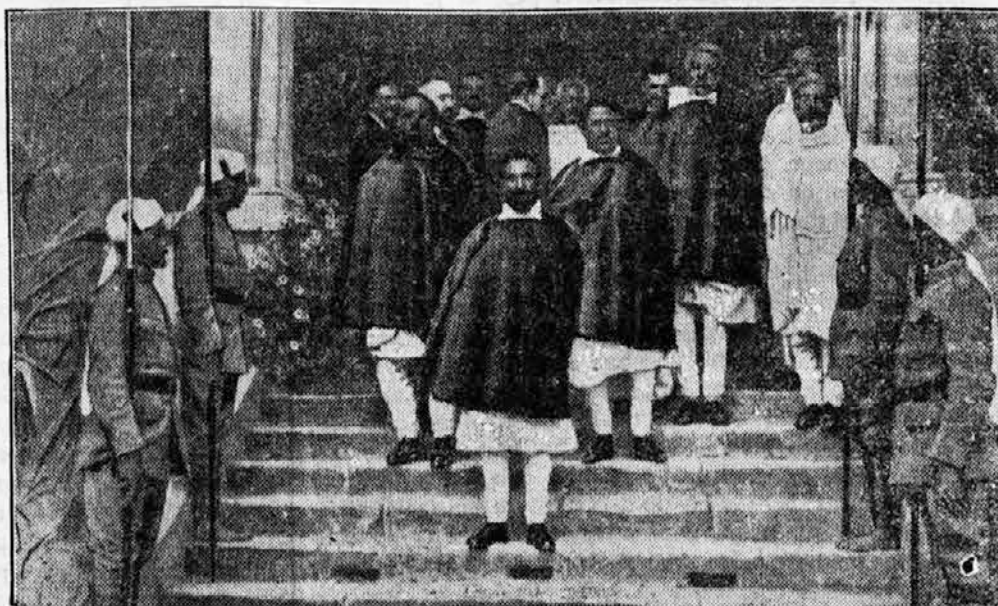
Nemški železniški material za Egipt.

V pristanišču v Hamburgu nakladajo železniški material na neko norveško ladjo, ki bo blago peljala v Egipt in še dalje v vzhodno Azijo. Za prevoz so ladjo tako preuredili, da lahko nalože 20 lokomotiv in 50 vagonov. Slika nam kaže, kako nakladajo po dva vagona naenkrat.

50letnica stolnice v Kölnu.

Znamenito veliko stolnico v Kölnu (v »Kelmorajnu«) so začeli zidati leta 1248., dogradili so jo pa šele 15. oktobra leta 1880. Zidali so jo torej 632 let. V spomin na 50letnico dograditve te veličastne cerkve, ki je zidana v gotičnem slogu, so priredili preteklo nedeljo v cerkvi veliko svečanost. Naša slika nam kaže prizor te svečanosti v cerkvi.

Ras Tafari na nemškem poslanstvu.

Ras Tafari, ki bo začetkom novembra kronan za abesinskega cesarja, je obiskal te dni nemškega zastopnika v svojem glavnem mestu Addis-Abebi. Slika nam ga kaže, ko odhaja iz poslopja nemškega poslanstva, na desni in levi pa stoji častna straža.